

ตอนที่ 2

เรื่อง การบวก ลบ คูณ การหารเท่ากัน การไม่เท่ากันของจำนวนจริง และการนำไปใช้

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 2.2 มีความรู้ความเข้าใจ และทักษะพื้นฐานเกี่ยวกับคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มาตรฐานการเรียนรู้ระดับ มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับจำนวน และการดำเนินการเลขยกกำลังที่มีเลขชี้กำลังเป็นจำนวนตรรกยะ เซต และการให้เหตุผล อัตราส่วนตรีโกณมิติและการนำไปใช้ การใช้เครื่องมือและการออกแบบผลิตภัณฑ์ สถิติเบื้องต้นและความน่าจะเป็น เชื่อมโยงกับงานอาชีพในสังคมและอาเซียนได้

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

- อธิบายความหมายและหาผลลัพธ์ที่เกิดจากการบวก การลบ การคูณ การหารจำนวนจริงได้
- อธิบายสมบัติของจำนวนจริงที่เกี่ยวกับการบวก การคูณ การเท่ากัน การไม่เท่ากันและนำไปใช้ได้

ขอบข่ายเนื้อหา

- สมบัติการบวก การลบ การคูณ และการหารจำนวนจริง

สมบัติของจำนวนจริง คือ การนำจำนวนจริงใด ๆ มากระทำต่อกันในลักษณะ เช่น การบวก การลบ การคูณ การหาร หรือกระทำด้วยลักษณะพิเศษที่กำหนดขึ้น แล้วมีผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในลักษณะหรือทำนองเดียวกัน สมบัติที่ใช้ในการบวก การลบ การคูณ และการหาร มีดังนี้

- 1.1 สมบัติการเท่ากันของจำนวนจริง กำหนด a, b, c เป็นจำนวนจริงใดๆ

สมบัติการสะท้อน	$a = a$
สมบัติการสมมาตร	ถ้า $a = b$ แล้ว $b = a$
สมบัติการถ่ายทอด	ถ้า $a = b$ และ $b = c$ แล้ว $a = c$
สมบัติการบวกด้วยจำนวนที่เท่ากันทั้งสองข้าง	ถ้า $a = b$ แล้ว $a + c = b + c$
สมบัติการคูณด้วยจำนวนที่เท่ากันทั้งสองข้าง	ถ้า $a = b$ แล้ว $ac = bc$

- 1.2 สมบัติการบวกและการคูณในระบบจำนวนจริง เมื่อกำหนดให้ a, b และ c เป็นจำนวนจริงใดๆ

- 1.2.1 สมบัติการบวก

สมบัติปิด	ถ้า $a \in \mathbb{R}$ และ $b \in \mathbb{R}$ แล้ว $a + b \in \mathbb{R}$
สมบัติการสลับที่	$a + b = b + a$
สมบัติการเปลี่ยนกลุ่ม	$a + (b + c) = (a + b) + c$
สมบัติการมีเอกลักษณ์การบวก คือ 0	$0 + a = a + 0 = a$
สมบัติการมีอินเวอร์สการบวก	a มีอินเวอร์สการบวก คือ $-a$ และ $-a$ มีอินเวอร์สการบวก คือ a จะได้ $a + (-a) = (-a) + a = 0$ นั่นคือจำนวนจริง a จะมี $-a$ เป็นอินเวอร์สของการบวก

1.2.2 สมบัติการคูณ

สมบัติปิด	ถ้า $a \in \mathbb{R}$ และ $b \in \mathbb{R}$ แล้ว $ab \in \mathbb{R}$
สมบัติการสลับที่	$ab = ba$
สมบัติการเปลี่ยนกลุ่ม	$a(bc) = (ab)c$
สมบัติการมีเอกลักษณ์การบวก คือ 1	1. $a = a \cdot 1 = a$
สมบัติการมีอินเวอร์สการคูณ (ยกเว้น 0 เพราะ $\frac{1}{0}$ ไม่มีความหมาย)	a มีอินเวอร์สการคูณ คือ $\frac{1}{a}$ และ $\frac{1}{a}$ มีอินเวอร์สการคูณ คือ a จะได้ $a \left(\frac{1}{a} \right) = \left(\frac{1}{a} \right) a = 1 ; a \neq 0$ นั่นคือ จำนวนจริง a จะมี $\frac{1}{a}$ เป็น อินเวอร์สการคูณ
สมบัติการแจกแจง	$a(b+c) = ab+ac$ $(b+c)a = ba+ca$

1.3 สมบัติการไม่เท่ากัน

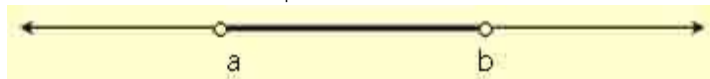
ประโยคคณิตศาสตร์จะใช้สัญลักษณ์ $>$, $<$, $\geq$, $\leq$, $\neq$ แทนการไม่เท่ากัน เรียกการไม่เท่ากันว่า “อสมการ” (Inequalities)

บทนิยาม $a < b$ หมายถึง a น้อยกว่า b $a > b$ หมายถึง a มากกว่า b

2. ช่วง (Interval)

หมายถึง เซตของจำนวนจริงที่เป็นส่วนใดส่วนหนึ่งของเส้นจำนวน
ช่วงของจำนวนจริง กำหนดให้ a, b เป็นจำนวนจริง และ $a < b$

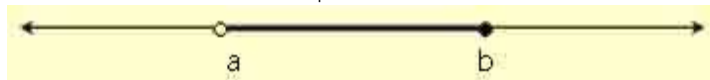
1. ช่วงเปิด (a, b) $(a, b) = \{ x \mid a < x < b \}$

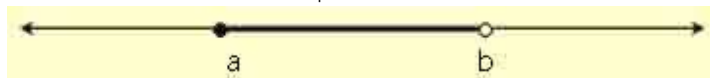
2. ช่วงปิด $[a, b]$ $[a, b] = \{ x \mid a \leq x \leq b \}$

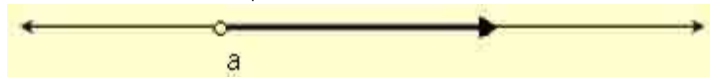
3. ช่วงครึ่งเปิด $(a, b]$ $(a, b] = \{ x \mid a < x \leq b \}$

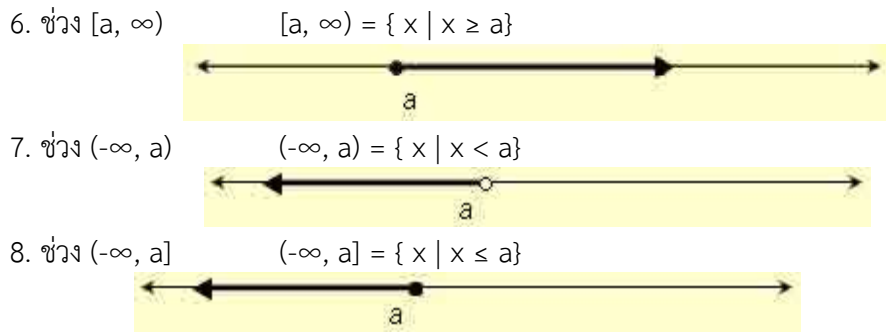

4. ช่วงครึ่งเปิด $[a, b)$ $[a, b) = \{ x \mid a \leq x < b \}$

5. ช่วง (a, ∞) $(a, \infty) = \{ x \mid x > a \}$

กิจกรรมก่อนการรับชมรายการ

ครูผู้สอนสนทนาเกี่ยวกับสมบัติจำนวนจริง พร้อมทั้งอธิบายเกี่ยวกับการบวก การลบ การคูณ การหาร การเท่ากันและการไม่เท่ากันของจำนวนจริงโดยเริ่มจากตัวอย่างเพื่อเชื่อมโยงไปสู่ความเข้าใจ

กิจกรรมของครูขณะชมรายการโทรทัศน์

สังเกตพฤติกรรม และความสนใจของผู้เรียน

กิจกรรมหลังการรับชมรายการ

1. ครูผู้สอนให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังชมรายการ
2. ครูผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อหาตามบทเรียนที่ได้รับชมรายการ
3. ให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อทำความเข้าใจในบทเรียนให้มากขึ้น

แบบทดสอบ

1. ถ้า $(x + 1)^2 = x^2 + 2x + 1$ แล้ว $(x + 2)^2$ ตรงกับข้อใด

- ก. $x^2 + 2x + 1$
- ข. $x^2 + 2x + 2$
- ค. $x^2 + 4x + 2$
- ง. $x^2 + 4x + 4$

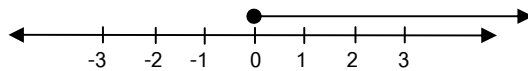
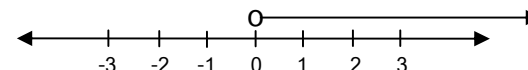
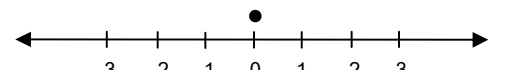
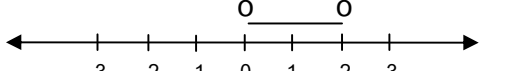
2. ถ้า $x^2 + 6x = -9$ แล้ว $(3x - 5)$ เท่ากับข้อใด

- ก. 3
- ข. 4
- ค. -8
- ง. -14

3. กำหนดให้ตัวอักษรแทนจำนวนจริง สมบัติของจำนวนจริงที่ใช้ข้อใดผิด

- ก. $a + 0 = a$ สมบัติการมีอินเวอร์สการบวก
- ข. $8 \times \frac{1}{8} = 1$ สมบัติการมีอินเวอร์สการคูณ
- ค. $ab \times 1 = a$ สมบัติการมีเอกลักษณ์การคูณ
- ง. $ab - ab = 0$ สมบัติการมีอินเวอร์สการบวก $\circ$

4. ข้อใดเป็นคำตอบของสมการ $x + 3 > 2$

- ก.
- ข.
- ค.
- ง.

5. จงหาผลลัพธ์ของ $4x + 2 = x - 4$

- ก. $-\frac{2}{3}$
- ข. $-\frac{8}{3}$
- ค. -2
- ง. -3